

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
"Костопільський будівельно - технологічний фаховий коледж НУВГП"

Затверджено

наказом в.о. директора ВСП

"Костопільський будівельно-технологічний
фаховий коледж НУВГП"

від 29 серпня 2025р. за № 36-ОД

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ №7.6

(Безпека життєдіяльності)

***Безпека життєдіяльності для учасників освітнього процесу
ВСП "Костопільський будівельно-технологічний фаховий коледж НУВГП"
Під час дії правового режиму воєнного стану***

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу, підрозділу	Сторінка
1.	Загальні положення.	3
2.	Дії під час сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»	3
2.1.	При перебуванні у приміщеннях або на території коледжу	3
2.1.1.	При отриманні сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять	4
2.1.2.	При отриманні сигналу «Повітряна тривога» під час перерви між заняттями	5
2.1.3	Особливості евакуації учасників освітнього процесу в укриття за адресою: м.Костопіль, вул.Степанська,9	5
2.2.	При перебуванні в гуртожитку коледжу	9
2.3.	При проведенні практичних (виробничих) занять на підприємствах, будівельних та інших об'єктах.	10
2.4.	Під час руху до навчального закладу або перебуванні вдома	10
3.	Дії під час обстрілів.	11
3.1.	При обстрілі стрілецькою зброєю	11
3.2.	При артилерійському обстрілі або авіаударі	11
4.	Дії при знаходженні вибухонебезпечних предметів	12
5.	Дії при радіоактивному забрудненні	12
6.	Дії під час евакуації з небезпечного району	13
7.	Надання першої домедичної допомоги	14
7.1.	При пораненні від застосування зброї.	14
7.2.	При радіоактивному ураженні	14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Інструкція з безпеки життєдіяльності для учасників освітнього процесу ВСП «Костопільський будівельно-технологічний фаховий коледж НУВГП» під час дії правового режиму воєнного стану (надалі – інструкція) розроблена у відповідності до вимог Закону України «Про охорону праці», Кодексу цивільного захисту України, Рекомендацій щодо укриття в об'єктах фонду захисних споруд цивільного персоналу та дітей (учнів, студентів) закладів освіти, наданих у листі ДСНС України від 14.06.2022 №03-1870/162-2, рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з питань праці.

Інструкція використовується для проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу ВСП «Костопільський будівельно-технологічний фаховий коледж НУВГП» (далі-Коледж) під час дії правового режиму воєнного стану.

Інструктажі за даною інструкцією проводяться:

керівникам структурних підрозділів - для працівників відповідних структурних підрозділів;

класними керівниками (відповідальними особами) – для здобувачів освіти.

Запис про проведення інструктажу здійснюється в журналах реєстрації інструктажів, розділах журналів обліку навчальних занять або реєструються з використанням електронних засобів.

2. ДІЇ ПІД ЧАС СИГНАЛУ «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

2.1. При перебуванні у приміщеннях або на території коледжу

Сигнал «Повітряна тривога» під час освітнього процесу може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога», а також з місцевих сигналів у навчальних корпусах коледжу: трьох довгих дзвінків або голосового повідомлення за допомогою гучномовця.

Подають сигнал у навчальних корпусах чергові охоронці.

Для укриття учасників освітнього процесу коледжу під час сигналу «Повітряна тривога» використовуються:

приміщення цокольного поверху заводу управління ТОВ «Свиспан Лімітед», що розташоване за адресою м. Костопіль, вул. Степанська,9 та приміщення протирадіаційного укриття №65011, що розташоване за адресою м.Костопіль, вул. Дерев'яна,7 і які відповідають вимогам найпростіших укриттів фонду захисних споруд цивільного захисту (надалі – укриття).

Переміщення учасників освітнього процесу до укриття здійснюється за маршрутами, вказаними в планах евакуації.

Для орієнтації напрямку руху використовуються вказівники «Укриття», які

розміщені за маршрутом евакуації.

Час слідування до укриттів з навчальних корпусів коледжу становить 3-4 хв.

Всі працівники коледжу, які не залучені до освітнього процесу, та перебувають в навчальних корпусах, гуртожитку, або на території поблизу будівель коледжу, у разі включення сигналу «Повітряна тривога» повинні припинити свою роботу, вимкнути електрообладнання та організовано прослідувати до найближчих укриттів і перебувати в них до скасування сигналу.

Після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» повернутися на робочі місця та продовжити виконання посадових обов'язків.

2.1.1. При отриманні сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять:

Педагогічні працівники коледжу забезпечують безумовне переривання освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати, в залежності від місця перебування, до укриття в м.Костопіль, вул.Степанська,9, чи укриття захисної споруди №65011 в м.Костопіль, вул.Дерев'яна,7 і перебувати в них до скасування сигналу.

Педагогічні працівники (викладачі, майстри виробничого навчання, класні керівники), які проводили заняття в навчальних групах та пролунав сигнал «Повітряна тривога» **зобов'язані:**

припинити проведення навчання;

дати розпорядження здобувачам освіти слідувати в укриття;

супроводжувати здобувачів освіти в укриття, взявши з собою журнали обліку теоретичного (виробничого) навчання або журнал виховної роботи (у випадку проведення виховних заходів);

при прибутті в укриття розмістити здобувачів освіти, перевірити їх за списком, відповідно до журналів, та знаходитись там разом із ними до сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

не дозволяти здобувачам освіти покидати укриття до сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» повернутися до навчальних приміщень та продовжити заняття, відповідно розкладу занять, з урахуванням тривалості повітряної тривоги та з урахуванням перерви (заняття мають розпочатись за 10 хвилин після сигналу «Відбій повітряної тривоги».

Викладач, майстер виробничого навчання, класний керівник, який проводив заняття під час ввімкнення сигналу «Повітряна тривога», несе повну відповідальність за збереження життя та здоров'я всіх здобувачів освіти, що були на занятті.

2.1.2. При отриманні сигналу «Повітряна тривога» під час перерви між заняттями:

Всі учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати, в залежності від місця перебування, до укриття в м.Костопіль, вул.Степанська,9, чи укриття захисної споруди №65011 в м.Костопіль, вул.Дерев'яна,7 і перебувати в них до скасування сигналу.

Педагогічні працівники (викладачі, майстри виробничого навчання, класні керівники) коледжу, які прибули до навчальних корпусів для проведення занять (*прибувають до навчальних корпусів не менше чим за 10 хвилин до початку занять*), відповідно до розкладу занять і знаходяться у викладацькій чи інших приміщення навчальних корпусів та пролунав сигнал «Повітряна тривога» **зобов'язані:**

отримати журнал обліку теоретичного (виробничого) навчання або журнал виховної роботи (у випадку проведення виховних заходів) групи в якій мало би проводитись заняття після перерви;

дати розпорядження здобувачам освіти, які знаходяться на перерві, слідувати в укриття;

при прибутті в укриття розмістити здобувачів освіти навчальної групи в якій мало б проводитись заняття після перерви, перевірити їх за списком відповідно до попереднього заняття та знаходитись там разом із здобувачами освіти до сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

у випадку відсутності окремих здобувачів, повідомити про це класного керівника групи, який повинен в'яснити місцезнаходження цих здобувачів освіти;

не дозволяти здобувачам освіти покидати укриття до сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» повернутися до навчальних приміщень та продовжити заняття, відповідно розкладу занять, з урахуванням тривалості повітряної тривоги та з урахуванням перерви (заняття мають розпочатись за 10 хвилин після сигналу «Відбій повітряної тривоги».

Викладач, майстер виробничого навчання, класний керівник, який мав проводити заняття після перерви під час якої пролунав сигнал «Повітряна тривога», несе повну відповідальність за збереження життя та здоров'я всіх здобувачів освіти, що були на попередньому занятті.

2.1.3. Особливості евакуації учасників освітнього процесу в укриття за адресою: м.Костопіль, вул.Степанська,9:

в навчальному корпусі №1 щоденно на кожну навчальну зміну призначаються черговий педагогічний працівник (може бути викладач або майстер виробничого навчання який в цей день не проводить уроки виробничого навчання) та два чергових учнів із чергової групи;

у випадку зменшення навчальних груп, які навчаються у другу зміну, черговим викладачем призначається викладач, який проводить або має проводити навчальні заняття (під час перерви), у черговій групі на момент оголошення сигналу «Повітряна

тривога»);

графік чергування педагогічних працівників та чергових груп складається на кожний навчальний тиждень (відповідальний за складання графіків є заступник директора з навчально-виховної роботи, а у випадку його відсутності особа, якій доручено складання графіків);

графік чергування педагогічних працівників та чергових груп затверджується директором коледжу щотижнево не пізніше п'ятниці, що передує наступному навчальному тижню;

для затвердження графіку чергувань необхідне попереднє письмове повідомлення планових чергових педагогічних працівників та керівників чергових груп;

керівник чергової групи попередньо призначає двох чергових здобувачів освіти підпорядкованої групи та долучає інформацію про них до графіку чергувань по коледжу з письмовою відміткою про повідомлення визначених осіб про чергування у визначений день та навчальну зміну;

щоденна інформація про чергового викладача та чергових учнів розміщується на стенді в охоронця коледжу;

охоронець коледжу щоденно, до початку роботи, зобов'язаний перевірити наявність на робочому місці:

ключів від укриття, що знаходиться за адресою: м. Костопіль, вул. Степанська, 9;

наявність двох червоних прапорців;

трьох ліхтариків в робочому стані;

трьох сигнальних жилетів;

справного гучномовця;

інформації на стенді про чергового педагогічного працівника та чергових учнів на відповідний навчальний день;

охоронцю, черговому педагогічному працівнику, черговим здобувачам освіти забороняється полишати навчальний корпус на час чергування;

педагогічний працівник та здобувачі освіти, що призначені черговими проводять заняття та знаходяться на заняття передбачених розкладом;

В разі оголошення «Повітряної тривоги» охоронцем, черговим педагогічним працівником та черговими здобувачами освіти проводяться наступні дії:

охоронець:

дублює отриманий сигнал «Повітряна тривога» шляхом подання трьох довгих дзвінків або голосового повідомлення за допомогою гучномовця;

видає ключі від сховища, два прапорці, три світловідбиваючих жилета, гучномовець-черговому педагогічному працівнику;

слідкує за процесом евакуації та корегує його (за потреби);

по завершенню евакуації отримує інформацію про відсутність людей на поверхах від визначених осіб по поверхах;

проводить контрольну перевірку приміщень на предмет присутності людей, роботи електроприладів, закриває навчальний корпус та відбуває в укриття (при

наявності електропостачання та мережі інтернет продовжує спостереження за приміщеннями та територією, що охороняється через систему відеонагляду з укриття);

першим залишає укриття після оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги», перетинає вул. Степанська по створеному черговим педагогічним працівником та черговими здобувачами освіти «коридору», відкриває навчальний корпус та займає своє робоче місце;

черговий педагогічний працівник:

після отримання сигналу «Повітряна тривога» передає журнал одному з викладачу, що знаходиться на поверсі (попередньо узгоджується), доручає здобувачам освіти групи, в якій проводив заняття, триматись визначеного викладача та виконувати його вказівки;

прибуває до охоронця коледжу та отримує в нього ключі від сховища, два прапорці, три світловідбиваючих жилета, гучномовець та відбуває на подвір'я коледжу і знаходиться біля флагштоку;

одягає світловідбиваючий жилет;

зустрічає чергових учнів, видає їм світловідбиваючі жилети та видає червоні прапорці;

направляється разом із черговими здобувачами на тротуар вулиці Степанської; сигналом червоного прапорця та з використанням гучномовця зупиняє рух автотранспорту через вулицю Степанська;

виставляє чергових учнів з прапорцями з двох сторін створеного коридору для переходу проїзної частину вул. Степанська учасниками освітнього процесу, що рухаються до укриття;

передає ключ від укриття педагогічному чи іншому працівнику коледжу, який перший перетинає вул. Степанська;

слідкує за переходом вул. Степанська учасниками освітнього процесу, при потребі корегує перехід з допомогою гучномовця;

по завершенню переходу направляє чергових учнів і сам останній рухається в укриття;

в укритті слідкує за подачею сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» повідомляє гучномовцем про «Відбій» учасникам освітнього процесу про завершення небезпеки і відбування всіх до навчального корпусу №1;

разом з черговими здобувачами освіти та охоронцем першими виходять з укриття, рухаються до вул. Степанської;

сигналом червоного прапорця та з використанням гучномовця зупиняє рух автотранспорту через вулицю Степанська;

виставляє чергових учнів з прапорцями з двох сторін створеного коридору для переходу проїзної частину вул. Степанська учасниками освітнього процесу, що

рухаються до навчального корпусу;

слідкує за переходом вул. Степанська учасниками освітнього процесу, при потребі корегує перехід з допомогою гучномовця;

по завершенню переходу направляє чергових учнів і сам останній рухається до навчального корпусу;

отримує ключі від укриття у працівника, якому його передав, отримує прапорці, світловідбиваючі жилети від чергових здобувачів, передає їх охоронцю.

чергові здобувачі освіти:

після отримання сигналу «Повітряна тривога» евакуюються на подвір'я до біля флагштоку;

отримують від чергового педагогічного працівника прапорці, ліхтарі (за потреби), одягають світловідбиваючі жилети та рухаються разом з черговим педпрацівником до тротуару вул. Степанська;

виконують вказівки чергового педагогічного працівника по перекриттю руху на вул. Степанській, відбувають в укриття, знаходяться в укритті разом з черговим педагогічним працівником, виконують його команди при отриманні команди «Відбій повітряної тривоги»;

здають прапорці, ліхтарі, світловідбиваючі жилети черговому педпрацівнику та відбувають на заняття;

педагогічні працівники, що проводять навчальні заняття:

після отримання сигналу «Повітряна тривога», повідомляє здобувачів освіти, які знаходяться в навчальному кабінеті про організований перехід в укриття;

дає вказівку здобувачам освіти зібрати свої власні речі, збирає власні речі, бере журнал навчальної групи, вимикає електроприлади, дає команду на вихід здобувачам освіти, останнім залишає навчальний кабінет;

рухається із здобувачами на подвір'я коледжу займаючи місце в порядку евакуації в колоні, що прямувати до укриття;

після сигналу чергового працівника, разом із здобувачами освіти, що були на занятті рухається до укриття;

розміщує здобувачів освіти в укритті, та здійснює перевірку їх присутності;

доповідає черговому працівнику про кількість осіб, що були на занятті та кількість осіб, які знаходяться в укритті;

продовжує проводити заняття із здобувачами освіти;

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» від чергового працівника, забезпечує організований вихід з укриття в навчальний корпус №1;

по прибуттю в навчальний корпус продовжує проводити навчальні заняття відповідно розкладу.

здобувачі освіти, що знаходяться на занятті:

після отримання сигналу «Повітряна тривога», від викладача що проводить заняття,

за його вказівкою збирають власні речі, та виходять з навчального кабінету на подвір'я коледжу займаючи місце в порядку евакуації в колоні, що прямуватиме до укриття;
після сигналу чергового працівника та викладача, рухаються в укриття;
в укритті виконують вказівки викладача, що проводив заняття;
після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» від чергового працівника, виконують вказівки викладача, що проводив заняття здійснюючи рух з укриття в навчальний корпус №1;
по прибуттю в навчальний корпус продовжують навчальні заняття відповідно до розкладу.

інші працівники, що знаходяться в навчальному корпусі №1:

після отримання сигналу «Повітряна тривога», збирають власні речі, вимикають електроприлади, виходять з робочих кабінетів та рухаються на подвір'я коледжу займаючи місце в порядку евакуації в колоні, що прямуватиме до укриття;
після сигналу чергового працівника, разом із здобувачами освіти та педпрацівниками рухаються до укриття;
розміщуються в укритті;
після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» від чергового працівника, організовано виходять з укриття в навчальний корпус №1;
по прибуттю в навчальний корпус продовжують виконання функціональних обов'язків.

додаткові обов'язки завідувача господарством:

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» та повернення до виконання функціональних обов'язків забезпечує:
організацію прибирання укриття, поповнення запасів технічної та питної води, медикаментів, підтримання справності інвентаря та електрообладнання.

2.2. При перебуванні в гуртожитку коледжу

Сигнал «Повітряна тривога» мешканцями гуртожитків може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога», а також з місцевого сигналу - звукової сирени.

Дублює отриманий сигнал «Повітряна тривога» черговий (охоронець) гуртожитку.

Для укриття мешканців гуртожитків під час сигналу «Повітряна тривога» використовується захисна споруда, що знаходиться в підвальному приміщенні гуртожитку за адресою: м.Костопіль, вул.Грущевського,2

Порядок переміщення мешканців гуртожитку до укриття здійснюється за маршрутами, вказаними в планах евакуації.

Для орієнтації напрямку руху використовуються вказівники «Укриття», які розміщені за маршрутом евакуації.

Час слідування до укриття становить: 4-5хв.

У разі отримання сигналу «Повітряна тривога» під час знаходження здобувачів

освіти у гуртожитку, всі здобувачі освіти та персонал повинні організовано прослідувати до захисної споруди, що знаходиться в підвальному приміщенні гуртожитку за адресою: м.Костопіль, вул.Грушевського,2.

Мешканці гуртожитку повинні вимкнути електроприлади, зачинити вікна, взяти з собою власні документи та цінні речі.

Персонал гуртожитку повинен вимкнути електроприлади, зачинити вікна в загальних приміщеннях гуртожитку.

Черговий по гуртожитку, вихователь – у свій робочий час, *зобов'язані:*

пересвідчитись у тому, що усі мешканці прослідували до укриття;

розмістити мешканців гуртожитку в укритті та перевірити їх за списком наявності на момент отримання сигналу «Повітряна тривога»;

у випадку відсутності окремих здобувачів, повідомити про це класного керівника групи, вихователя, які повинні в'яснити місцезнаходження цих здобувачів освіти;

не дозволяти здобувачам освіти покидати укриття до сигналу «Відбій повітряної тривоги»;

після отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги» повернутися до приміщень гуртожитку.

Черговий по гуртожитку, вихователь – у свій робочий час, несуть повну відповідальність за збереження життя та здоров'я всіх здобувачів освіти, що були у гуртожитку на момент отримання сигналу «Повітряна тривога»

2.3. При проведенні практичних (виробничих) занять на підприємствах, будівельних та інших об'єктах

При проведенні майстрами виробничого навчання (викладачами) практичних (виробничих) занять на підприємствах, будівельних чи інших об'єктах необхідно дотримуватись вимоги щодо максимальної відстані до захисної споруди –не більше 500м. (при неможливості забезпечення даної вимоги проводити практичні (виробничі) заняття – **заборонено!**)

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення всі учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати до захисної споруди і перебувати в ній до скасування сигналу.

Після скасування сигналу (відбою) повернутись до виконання практичних (виробничих) завдань.

Викладач, майстер виробничого навчання, який проводив заняття під час ввімкнення сигналу «Повітряна тривога», несе повну відповідальність за збереження життя та здоров'я всіх здобувачів освіти, що були на занятті.

2.4. Під час руху до навчального закладу або перебуванні вдома

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення до початку освітнього процесу, коли здобувачі освіти та працівники коледжу знаходяться по місцю проживання, або рухаються до навчальних

приміщень коледжу – всі учасники освітнього процесу зобов'язані перебувати в найближчих до місця проживання або точки маршруту укриттях до моменту скасування сигналу (відбою) «Повітряна тривога».

При перебуванні вдома необхідно заздалегідь:

з'ясувати адреси найближчих підготовлених укриттів (для тимчасово укриття можуть бути використані підвальні приміщення багатоповерхових та приватних будинків);

підготувати тривожну валізу – сумку або рюкзак з найнеобхіднішими речами: документами, запасом води, їжі, засобів гігієни, ліків, одягу.

Сигнал «Повітряна тривога» при перебуванні вдома може бути отриманий через міську систему оповіщення з використанням сирен, радіо, телебачення, телефонного застосунку «Повітряна тривога».

При отриманні сигналу «Повітряна тривога» необхідно:

вимкнути газові та електроприлади, перекрити водопостачання, зачинити вікна; взяти з собою підготовлену тривожну валізу;

прямувати до найближчого укриття, де знаходитесь протягом дії сигналу «Повітряна тривога».

У разі неможливості переходу в укриття та знаходженні у квартирі під час дії сигналу «Повітряна тривога» необхідно:

знаходитись у найбільш безпечних місцях квартири: ванній кімнаті, коридорі, біля несущих стін, ближче до виходу з квартири;

розміщуватись подалі від вікон, які варто заздалегідь закрити ковдрами, заставити високими меблями або заліпити клейкою плівкою для зменшення розлітання уламків скла.

3. ДІЇ ПІД ЧАС ОБСТРІЛІВ

3.1. При обстрілі стрілецькою зброєю

При обстрілі стрілецькою зброєю (з пістолетів, автоматів, гвинтівок, кулеметів) необхідно:

при перебуванні вдома: перейти у кімнату, протилежну від сторони обстрілу або сховатись у безпечному місці – ванній кімнаті чи коридорі, якщо це неможливо – лягти на підлогу та накритися предметами, що можуть захистити від куль та уламків;

при перебуванні на вулиці: лягти на землю та закрити голову руками, за можливості сховатись за предметами чи у заглибленні рельєфу, що знаходяться поруч.

3.2. При артилерійському обстрілі або авіаударі

При артилерійському обстрілі або авіаударі (чути гучний свист, залп запуску, вибух снаряду) необхідно:

при перебуванні вдома: за можливості переміститися в укриття або підвал

будинку. За відсутності такої можливості – перейти в кімнату, протилежну від сторони обстрілу, вибрати місце в кутку, поруч з виходом;

при перебуванні на вулиці: лягти на землю, використати нерівності рельєфу: траншеї, канави, ями, закрити голову руками, за можливості переміщатися в найближче укриття.

Якщо поруч стався вибух снаряду:

переконайтесь в тому, що ви не отримали значних травм;

озирніться навколо, впевніться, що поруч не має загрози обвалів пошкоджених споруд,

якщо ви отримали поранення чи опинились під завалом, подайте сигнал про допомогу та спробуйте надати собі першу медичну допомогу (зупинити кровотечу, зафіксувати перелом, очистити очі, вуха тощо).

4. ДІЇ ПРИ ЗНАХОДЖЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

Вибухонебезпечними предметами є боєприпаси – військово-технічні вироби, призначені для поразки живої сили та техніки.

При виявленні (знаходженні) вибухонебезпечних предметів **заборонено**:

наближатися до предмету;

пересувати його або брати в руки;

кидати, ударяти по ньому, намагатися розбирати;

розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмети.

При виявленні (знаходженні) вибухонебезпечних предметів **необхідно**:

негайно повідомити про знахідку, зателефонувавши на телефонні номери: 101 або 102;

не підходити до предмету, не допускайте до нього інших людей;

припинити всі роботи в районі виявлення вибухонебезпечного предмету;

дочекатися прибуття фахівців та вказати місце знахідки.

5. ДІЇ ПРИ РАДІОАКТИВНОМУ ЗАБРУДНЕННІ

Радіоактивне забруднення є наслідком застосування ядерної зброї або радіаційної аварії на об'єктах атомної енергетики під час воєнних дій.

Через радіаційний вплив у людини виникають порушення життєвих функцій органів кровотворення, нервової системи, шлунково-кишкового тракту та можливий розвиток променевої хвороби.

Якщо ядерний вибух застав вас у приміщенні:

закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер та обігрівач, за можливості перейдіть у кімнату, де немає вікон;

залишайтеся у приміщенні впродовж однієї доби, якщо органи влади не повідомлять інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації;

контролюйте ситуацію за допомогою мережі Інтернету, телебачення, радіо;

не їжте й не торкайтесь нічого, що могло зазнати радіоактивного забруднення;

не вживайте водопровідну воду до отримання відповідного повідомлення про її безпеку.

Якщо ядерний вибух застав вас на вулиці:

помітивши спалах у небі або його відбиття не дивіться в той бік, так як це загрожує опіком рогівки очей;

лягайте на землю, за можливості у заглиблення або за виступ, за яким можна сховатись від ударної хвилі та уламків;

спробуйте закрити всі відкриті частини тіла: ляжте ногами в бік вибуху, обличчям донизу, підкладіть руки під себе, щоб захистити їх від опіків та травмувань;

за можливості прикрийте вуха — це захист від баротравми;

прикрийте рот і ніс маскою, тканиною одягу або хусткою, дихайте через них;

перемістіться у найближче укриття, яким може бути підвал будинку або центр великих бетонних будівель з мінімальною кількістю вікон та дверей;

перед входом в укриття зніміть верхній одяг, що може усунути до 90% радіоактивного забруднення й зменшить час, протягом якого ви перебуваєте під впливом опромінення;

проведіть дезактивацію – заходи для очищення від радіаційного забруднення тіла, приміщення, поверхонь та предметів, з якими ви контактуєте;

для змивання радіоактивного забруднення зі шкіри можна використовувати водопровідну воду, якщо не було офіційних повідомлень про заборону її використання; якщо у вас зовсім немає доступу до води, скористайтесь вологою серветкою, чистою вологою тканиною або вологим паперовим рушником, ретельно протріть усі відкриті ділянки шкіри;

за можливості одягніть чистий, щільний максимально закритий одяг, що не міг зазнати радіоактивного забруднення;

знайдіть джерело інформації (радіо, телевізор, Інтернет) аби не пропустити розпоряджень місцевої влади;

залишайтеся в укритті впродовж доби, якщо органи влади не повідомлять інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації.

6. ДІЇ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ З НЕБЕЗПЕЧНОГО РАЙОНУ

Візьміть з собою документи, гроші, воду, продукти харчування, медикаменти та інші необхідні речі.

За можливості надайте допомогу громадянам похилого віку, людям з фізичними вадами.

Дітям дошкільного віку вкладіть у кишеню записку з вказанням прізвищі, ім'я, по батькові дитини та батьків, домашньої адреси, номерів телефонів батьків.

Виконуйте вказівки відповідальних осіб, які проводять евакуацію, дотримуйтесь вказаного маршруту. За необхідності звертайтеся за допомогою до правоохоронних та медичних працівників.

7. НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

7.1. При пораненні від застосування зброї

При поранні кінцівок: обробити шкіру навколо рани розчином йоду, спиртом тощо; не рекомендується промивати рану водою; після обробки рани необхідно накласти пов'язку; зупинити артеріальну або венозну кровотечу за допомогою джгута, ремінця, стискуючої пов'язки.

При пораненні голови: очистити поверхню навколо рани; обробити краї рани спиртовим розчином йоду; накласти стерильну пов'язку; надати потерпілому горизонтального положення; за відсутності свідомості покласти його на бік.

При пораненні грудної клітини: надати потерпілому напівсидяче положення; обробити рану; накласти герметичну пов'язку, щоб запобігти попаданню повітря до грудної клітини; перевірити місце можливого виходу кулі або осколку, якщо виявлено другий отвір, накласти пов'язку та зафіксувати її з усіх боків.

При пораненні черевної порожнини: обробити рану і накласти пов'язку; внутрішні органи, які випали в рану, у черевну порожнину не вправляти; вживання води і їжі категорично забороняється; потерпілого необхідно негайно госпіталізувати, транспортувавши його у положенні лежачи на ношах; при проникаючих пораненнях черевної порожнини показана екстрена операція в перші години, поки не поширилась інфекція і потерпілий не втратив багато крові.

7.2. При радіоактивному ураженні

При наданні допомоги потерпілому слід максимально використовувати наявні засоби індивідуального захисту: рукавички, одноразові комбінезони та респіратори. Після надання допомоги постраждалому проведіть дезактивацію самому собі.

Для надання допомоги потерпілому необхідно:

звільнити потерпілого від одягу, щоб усунути радіоактивне опромінення від нього, одяг утилізувати;

обробити рани: накрити шкіру навколо відкритих ран водонепроникними пов'язками, щоб обмежити поширення радіоактивного забруднення на інші ділянки тіла; обережно промити рани великою кількістю води або фізіологічного розчину;

очистити вуха та ніс протерши їх ватним тампоном;

очистити ротову порожнину: почистити зуби зубною пастою кілька разів прополоскати водою, при ураженні мигдалин доцільно прополоскати горло 3% розчином перекису водню;

очистити очі - промити великою кількістю фізіологічного розчину або води;

очистити волосся: помити голову теплою водою з шампунем або милом,

уникати потрапляння змитої води в очі, вуха, ніс або рот;
очистити тіло – прийняти душ з милом.

Інструкцію розробив:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'В.А.М.', is centered on a light gray rectangular background.

Воронко О.Д.